

Ombyggnad av befintliga luftledning mellan Klovsten och Gräskärr i Kungsbacka kommun, Hallands län

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Ansökan om nätkoncession för linje

November 2021

Projektorganisation

Ellevio AB
115 77 Stockholm

Telefonväxel: 08-606 00 00
Org.nr: 556037-7326

Projektledare: [REDACTED]
Samordnare tillståndsfrågor: [REDACTED]

Underlag

NEKTAB, Nordisk ElkraftTeknik AB
Flöjelbergsgatan 20 C
431 37 Mölndal
www.nektab.se

Uppdragsledare/Handläggare tillstånd: [REDACTED]
Handläggare teknik: [REDACTED]

2021-11-15

2021-103216-0001

Innehållsförteckning

1	Inledning	4
1.1	Bakgrund	4
1.2	Syfte	4
2	Samrådets genomförande	4
3	Yttranden och bemötanden	5
3.1	Länsstyrelse och kommun	5
3.2	Övriga myndigheter	9
3.3	Nätägare / Radiolänksoperatörer	9
3.4	Fastighetsinnehavare	10
4	Kompletterande samråd	11

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Ellevio ansöker om tillstånd, så kallad nätkoncession för linje, för ombyggnation av del av fyra regionnätledningarna väster om Kungsbacka tätort, Kungsbacka kommun, Hallands län.

I området Klovsten och Gräskär väster om Kungsbacka tätort planerar Kungsbacka kommun nya områden för verksamheter och eventuellt bostäder. Genom området löper idag en 130 kV luftledning och två 50 kV luftledningar. För att möjliggöra kommunens exploateringsplaner måste dessa ledningar flyttas.

1.2 Syfte

Syftet med denna samrådsredogörelse är att sammanfatta samtliga yttranden från myndigheter, organisationer, företag, fastighetsägare och övriga berörda som inkommit under genomfört samråd. Ellevio bemöter de inkomna synpunkterna i denna samrådsredogörelse.

Denna samrådsredogörelse utgör underlag till koncessionsansökan.

2 Samrådets genomförande

Samrådet gjordes som ett undersökningssamråd. Under vecka 17 och 18 2021 skickades en samrådsinbjudan med samrådsunderlag ut till myndigheter och särskilt berörda parter enligt lista nedan. Samrådet pågick till den 4 juni 2021. Samrådsunderlaget fanns tillgängligt på Ellevios webbsida, ellevio.se/samrad under hela samrådsperioden.

Följande intressenter bjöds in till samråd:

Tabell 1. Samrådsparter i föreliggande samråd

Myndigheter	
Länsstyrelsen Halland	Kungsbacka kommun
Trafikverket	
Berörda ledningsägare och områdeskoncessionärer	
Eon	Skanova
Ip-only	Statkraft
Telenor	
Övriga	
Fastighetsägare och närboende	

3 Yttranden och bemötanden

Nedan redovisas de intressenter som inkommit med yttrande.

3.1 Länsstyrelse och kommun

3.1.1 Länsstyrelsen Halland

Länsstyrelsen i Hallands län inkom 2021-06-01 ett yttrande med Dnr 407-4142-2021. Länsstyrelsen anser att det generellt innebär minst påverkan på natur- och kulturvärden om markablarna läggs i eller intill befintliga vägar. Länsstyrelsen yttrar sig också om Naturvärden, Jordbruksmark, Kulturmiljö, Elektromagnetisk strålning och Planer.

Naturvärden

I eller i anslutning till jordbruksmark liggande småvatten (t.ex. öppna diken och mägergravar), källor, odlingsrösen, pilevallar, stennurar och åkerholmar belägna i eller i anslutning till jordbruksmark omfattas av de generella biotopskyddsbestämmelserna i 7 kap. 11 § MB. Även alléer belägna längs en väg, det som tidigare utgjort en väg eller i ett öppet landskap omfattas av bestämmelserna. Åtgärder som kan skada naturmiljön i ett biotopskyddat område kräver dispens, vilket söks hos Länsstyrelsen. För att få dispens krävs särskilda skäl.

Vid åtgärder i närheten av skyddsvärda träd (alléträd, jätteträd, mycket gamla träd eller grova hålträd) ska åtgärder genomföras för att minimera skada på träden. Om rotsystemet skadas påverkar det trädets vitalitet, förankring och stabilitet. Rötterna kan bland annat skadas om de grävs av eller om marken runt rötterna kompakteras av exempelvis tunga fordon eller depåer av material. Rötterna kan skyddas genom att avgränsa ett område runt trädet som är minst 2 meter utanför kronans ytterkant, men helst 15 gånger stammens diameter, där inga åtgärder får genomföras.

Alléerna längs Säröleden och Onsalavägen är biotopskyddade. Åtgärder som kan påverka dessa kräver dispens.

I redovisningen inklusive naturvärdesinventering har biotopskyddat dike parallellt med fastighetsgräns mellan Vålås 3:75 och Vålås 1:3 inte tagits med. Beroende på hur diket kommer att korsas vid nedgrävning av kraftledning kan dispens krävas.

Det finns rester av jordbrukslandskapets strukturer i skogsmark. Exempel på detta är en stenvmur som löper längs den östra fastighetsgränsen på [REDACTED] norr om väg E6. Även längs den östra fastighetsgränsen av [REDACTED] löper en stenvmur som kan komma att påverkas i anslutning till trafikplats Kungsbacka syd. I naturvärdesobjekt 6 (naturvärdesinventeringen) på fastigheten [REDACTED] finns spår av diken och stennurar. Hänsyn till dessa bör tas vid projektering och genomförande. Stennurar i skog är inte formellt skyddade men generell hänsyn bör ändå iakttas. Påverkan på naturvärdena längs dragningen av 50 kV-ledning på [REDACTED] bedöms som små. Påverkan kan bli än mindre om ledningen dras i Gräskärrsvägens förlängning samt den brukningsväg som löper längs [REDACTED] nordöstra fastighetsgräns.

Kommande utredningar, tillståndsansökan och miljökonsekvensbeskrivning bör särskilt fokusera på att projekteringen och genomförandet:

1. undviker eller minimerar påverkan på biotopskyddade objekt. Särskilt viktigt är det längs alléerna längs Säröleden och Onsalavägen. Detta gäller inte bara stammarna och trädkronorna utan även alléträdens rötter.
2. säkerställer så liten påverkan som möjligt på de identifierade naturvärdesobjekten där ingrepp sker längs den presenterade dragningen (område 2 och 6 i naturvärdesinventeringen) och även fortsättningsvis undviker ingrepp i område 1, 3, 4 och 5 i naturvärdesinventeringen. Planera dragningen i detalj för att undvika strukturer som de äldre träden, stenmurar och vatten samt de naturvårdsarter som har identifierats.
3. generellt undviker påverkan på strukturer och stenmurar i skogsmark (i jordbruksmark är motsvarande strukturer biotopskyddade) med åtagande om återställning om påverkan ändå måste ske.

Jordbruksmark

Om planerad åtgärd inkräktar på åkermarkers skötsel och brukande bör berörda markägare upplysas för att ges möjlighet till eventuella ändringar för ansökan om jordbrukarstöd.

Kulturmiljö

Länsstyrelsen bedömer att delar av sträckan bedöms behöva genomgå arkeologisk utredning. Trots relativt omfattande arbetsområde genom ett delvis fornlämningsrikt område bedöms inte hela sträckan behöva genomgå utredning då den ligger i anslutning till redan ianspråktagna områden, såsom motorväg mm. Arkeologisk utredning bedöms främst behövas för sträckor i norra delen.

Elektromagnetisk strålning

Länsstyrelsen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen bör redovisa påverkan från elektromagnetiska fält kring ledningarna på liknande sätt som i samrådsunderlaget.

Planer

I området pågår planläggning för verksamheter, vilket är anledningen till att befintliga luftkablar behöver flyttas. Alla alternativ som är aktuella innebär att kablarna förläggs i marken utefter vägar, därmed påverkar de inte de utbyggnadsområde som kommunen planerar. Det anges även att dragningarna tagits fram i nära samarbete med Kungsbacka kommun.

Ellevios bemötande

Naturvärden

Alléer och andra biotopskyddade objekt, och även andra objekt med naturvärde (tex skyddsvärda träd) har i första hand undvikits, alternativt passeras med metod som inte skada objekten, t.ex. styrd borrning. Skulle det ändå bli aktuellt med någon åtgärd som riskerar att skada ett biotopskyddat objekt kommer dispens sökas.

Vid slutprojektering och byggnation kommer hänsyn tas så att minsta möjliga skada uppstår på NVI objekten.

Biotopskyddat dike parallellt med fastighetsgräns mellan [REDACTED] och [REDACTED] finns beskriven i NVI rapporten (s9), och i MKB kap 8.1. I MKB påpekas att för kabelschaktning i diken krävs ansökan om dispens från det generella biotopskyddet. Exakt hur ledningen kommer att förläggas vid passage av diket kommer att bestämmas senare i projekteringen, och vid behov kommer dispens sökas.

Sträckningen har justerats så att den till del går enligt Länsstyrelsens önskemål ”i Gräskärrsvägens förlängning samt den brukningsväg som löper längs [REDACTED] nordöstra fastighetsgräns”. Passage av E6 måste dock göras med styrd borrning, se MKB kap 4.2.2.

Jordbruksmark

När kablarna har förlagts kan normalt jordbruk fortgå i område där ledningen ligger.

Kulturmiljö

Enligt kommunikation med Länsstyrelsen bedöms en arkeologisk utredning göras på sträckan längst i norr på västra sidan E6. Ellevio har skickat en begäran om arkeologisk utredning för denna sträcka till Länsstyrelsen.

Elektromagnetisk strålning

MKB redovisar magnetfält på samma sätt som gjorts i samrådsunderlaget.

3.1.2 Kungsbacka kommun

Bygg- och miljöförvaltningen på Kungsbacka kommun inom 2021-06-02 ett yttrande med Dnr 2021/2390-3.

Bygg & Miljö ser en väsentlig brist i underlaget och det är att det enbart är ”Kabelsträckning 130 kV alternativ 1” som hela naturvärdesinventeringen från 2020-12-07 är gjord på. De andra alternativen som sedan presenteras i samrådsunderlaget från april 2021 avfärdas av olika skäl som för kostsamma och inte lämpliga utifrån beställarens planer på framtida bostäder med mera. Bygg & Miljö hade gärna velat se en naturvärdesinventering för ”Kabelsträckning 130 kV alternativ 2” för att ha något att jämföra med när det gäller miljöpåverkan och vilket alternativ som skulle vara lämpligast utifrån miljö- och hälsoskyddsperspektiv. Därför är det svårt att riktigt säga om de andra alternativen hade varit bättre ur miljö- och hälsoskyddsperspektivet. Utifrån vad som framförts här ovan gör Bygg & Miljö antagandet att alternativ 1 kommer var det som gäller och förordas av beställaren och vill med anledning av denna dragning lyfta upp följande:

I samrådsunderlaget sidan 17, lyfts frågan om elektromagnetiska fält vid bostäder samt en förskola. Där står det att närmaste bostadshus ligger på fastigheten Kråkan 26 (ca 20 m) och att förskolan på fastigheten [REDACTED] ligger ca 30 meter från den planerade ledningens centrum. När Bygg & Miljö gör jämförelsen i kartsystemet så blir avståndet till byggnaden 25 m från gång och cykelbanan. Utegården som barnen vistas på kommer att ligga 4-5 m från den föreslagna dragningens centrum.

Bygg & Miljö ställer sig frågandes till varför ledningarna går över Onsalavägen och följer den norrut på östra sidan om vägen för att sedan vid rondellen till Säröleden åter korsa vägen. Hade det inte varit bättre om ledningen drogs väster om Onsalavägen hela vägen upp till Säröleden

för att därefter korsa den. Detta alternativ bör belysas ytterligare och läggs ledningarna under en kommande gång- och cykelbana på västra sidan om Onsalavägen kan det vara en fördel då färre bostäder samt skolan slipper exponeringen av elektromagnetisk strålning. Om gällande dragning av alternativ 1, under gång och cykelbanan, går förbi förskolan bör sökande undersöka detta ytterligare innan tillstånd ges för att säkerställa att förskolebarn inte utsätts för elektromagnetiska fält i onödan. En alternativ dragning förbi förskolan bör belysas ytterligare innan tillstånd beviljas.

För övrigt har Bygg & Miljö inget att erinra om alternativ 1 blir gällande, förutsatt att det som lyfts upp i Naturvärdesinventeringen samt samrådshandlingen i sin helhet följs.

Bygg & Miljö vill också framföra att massor som körs iväg från projektet ska betraktas som avfall. Hantering av massorna kan vara anmälningspliktigt enligt miljöbalken. I de fall markföroreningar eller misstanke om markföroreningar påträffas ska Bygg & Miljö, avdelningen för Miljö & Hälsoskydd kontaktas för samråd innan fortsatt grävning och schaktning genomförs.

Ellevios bemötande

Då Bygg- och miljöförvaltningens yttrande delvis motsäger det förordade alternativ som tagits fram av Ellevio och kommunen tog Ellevio kontakt med Samhällsbyggnadskontoret för att få ett samlat yttrande från kommunen.

Samhällsbyggnadskontoret svarade att kommunen inte kan lämna ett samlat formellt yttrande under samrådet då Bygg och miljöförvaltningen yttrar sig i egenskap av myndighet och samhällsbyggnadskontoret kan/ska inte påverka det. Samhällsbyggnadskontoret lämnar heller inget yttrande då det är de som initierat koncessionsansökan och för att föreslagen ledningssträckning är framtagen i samråd med både samhällsbyggnadskontoret och förvaltningen för Teknik.

Ellevio anser att argumenten för att välja bort alternativ kabelsträckning, som beskrivs i samrådsunderlaget, var tillräckligt starka utan en NVI. Det vanligaste är att en NVI endast utförs för det förordade alternativet. I vissa fall, då alternativen bedöms vara relativt likvärdiga utifrån analys av befintligt underlag, kan en NVI behöva utföras för båda alternativ innan ett förordat alternativ kan väljas.

Det stämmer inte att förskolans utegård hamnar 4-5 m från den föreslagna dragningens centrum. Det rör sig istället om ca 9-10 m. Kabelschaktet är planerat att gå längs västra sidan av GC-vägen. Det blir alltså en GC-väg och en grönyta med alléträd mellan gården och kabelschaktet, se figur 12 i MKB. Magnetfältet blir lågt på detta avstånd ($< 0,08 \mu\text{T}$).

På västra sidan om norra delen av Onsalavägen går berget på delar av sträckan fram till vägen, vilket skulle innebära att delar av sträckan behöver sprängas, och även beröra två klass 3 områden från NVIn, se figur 19 i MKB. En kabelförläggning på västra sidan skulle också innebära större intrång i det område som vid kommunens inventering av Kungsbackaskogen bedömdes ha påtagligt naturvärde. Samhällsbyggnadskontoret har informerat Ellevio om att det

inte planeras någon GC-väg på västra sidan om Onsalavägen i höjd med förskolan och norrut. I tidigare planarbeten har en GC-väg på västra sidan diskuterats, men betydligt längre söderut.

Fortsatt projektering och byggnation kommer att göras i enlighet med de försiktighetsåtgärder som beskrivs i MKB:n. Enligt länsstyrelsens GIS-data finns inget potentiellt förorenat område i direkt anslutning till planerad kabelsträckning. Skulle några förorenade massor upptäckas vid arbetet kommer arbetet stoppas och Miljö & Hälsoskydd kontaktas.

3.2 Övriga myndigheter

3.2.1 Trafikverket

Trafikverket inkom 2021-05-26 med ett yttrande med dnr TRV 2021/56373.

Trafikverket påtalar att väg E6 är utpekad som riksintresse i enlighet med § 3:8 Miljöbalken, primär väg för farligt gods och funktionellt prioriterat vägnät, samt att väg 158 är inte utpekad som riksintresse i enlighet med § 3:8 Miljöbalken eller primär väg för farligt gods men ingår i det funktionellt prioriterat vägnät.

Trafikverket påpekar att tillstånd krävs enligt 44 § väglagen (1971:948) för ledningar som är inom vägområdet eller/och korsar en statlig väg. Man kan också anmäla att arbetet är klart och byte av ledningsägare. Utöver tillståndet krävs ett avtal med Trafikverket för att få tillträde till vägområdet.

Trafikverket ser fram emot fortsatt deltagande i ärendet.

Ellevios bemötande

Ellevio kommer att söka erforderliga tillstånd för ledning som korsar väg eller går inom vägområde.

3.3 Nätägare / Radiolänksoperatörer

3.3.1 Telia Elskyddsärenden

Telia Elskyddsärenden inkom 2021-05-04 med ett yttrande med dnr TRV 2021/56373. Telia påpekar att de norr om Säröleden har ett teleskåp som kan komma att påverkas ur säkerhetssynpunkt. Förutom det så finns en hel del kopparkabel utmed den förordade sträckan som kommer beröras av schakt. Detta måste samordnas med Telias Nätförvaltare i området.

Telia önskar att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning. Denna ståndpunkt skall noteras i planhandlingarna.

Kontroll av telekablers lägen och kabelanvisning beställs via www.ledningskollen.se

Telestörningsnämndens meddelande nr 21 (Avstånd mellan högspänningsledningar och lågspännings-, teleanläggningar m. m.) ska också beaktas. Tvingas Telia vidta undanflyttningssåtgärder eller skydda fiber- och kopparkablar eller anläggning för att möjliggöra exploatering förutsätter Telia att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

För ledningssamordning i Kungsbacka kommun kontakta Nätförvaltare [REDACTED]

Ellevios bemötande

Fortsatt projektering kommer att göras i samråd med Telia. Eventuell flytt av Telias kablar bekostas av projektet.

3.3.2 E.ON Energidistribution AB

E.ON Energidistribution AB inkom 2021-05-31 med ett yttrande med arkivnr 202101183.

Inom området för planerad 50 kV-sträckning (kabel) har E.ON ej koncession och har därför här inlett att erinra.

Inom området för planerade 130 kV-kablarna kommer Ellevios kablar hamna i samma sträckning som E.ONs nät. E.ON har i sträckningen markförlagd låg- och högspänningskabel i osäkert läge, karta bifogad. Utifrån mottaget material, så ser E.ON inga större problem med sträckningen så länge Ellevio lägger sig under EO.Ns kablar och följer allmänna avstånd och föreskrifter.

E.ON tar tacksamt emot mer detaljerat material när detta finns, och svarar mer specifikt vid detta tillfälle. E.ON förutsätter att ovan restriktioner efterlevs samt att den kommande byggnationen inte orsakar att EO.Ns anläggningar inte längre uppfyller starkströmsföreskrifterna. Alla eventuella kostnader för flyttning och ombyggnation av E.ONs anläggningar bekostas av exploitören.

Ellevios bemötande

Fortsatt projektering kommer att göras i samråd med E.ON. Nya kablar kommer att förläggas så att de följer allmänna avstånd och föreskrifter.

Alla eventuella kostnader för flyttning och ombyggnation av E.ONs anläggningar kommer att bekostas av exploitören.

3.4 Fastighetsinnehavare

Fastighetsägare till [REDACTED] meddelar i ett e-post 2021-05-30 att de som berörd fastighetsägare är mycket positiva till förslaget.

Fastighetsägare till [REDACTED] meddelar i ett e-post 2021-05-26 att de som berörd fastighetsägare är mycket positiva till förslaget.

Fastighetsägare till [REDACTED] meddelar i ett e-post 2021-05-15 att planerna på att flytta ledningen glädjer dem. De har en tomt som gränsar till luftledningen, som de försökt stycka upp och sälja men pga luftledningen så har de inte lyckats.

Fastighetsägare till [REDACTED] meddelar i ett e-post 2021-05-25 att hen önskar att 50 kV ledningen grävs ner så nära vägbanken som det går.

Ellevios bemötande

Ledningen kommer att förläggas utanför vägområdet, i åkerkanten, på nordöstra sidan av diket.

4 Kompletterande samråd

I det skriftliga samrådet föreslog Hallands länsstyrelse en mindre ändring i sträckningen för 50 kV ledningen. En utredning av den förslagna ändringen gjordes, och det bedömdes att förslaget till stor del kan följas, se MKB kap 4.2.2. Ändringen innebär viss förändring av påverkan på fastigheter [REDACTED]. Kontakt togs med ägare till dessa fastigheter.

Ingen av ägarna till dessa fastigheter har någon erinran mot den nya föreslagna sträckningen.